

TRO & MISSION

TEMA:
STRAF
> SIDE 24

**DOMMER:
KUN GUD KAN
DØMME HELT
RETFÆRDIGT**

> SIDE 10

ELSE WIWE HAR I 13 ÅR
HJULPET NYDANSKERE PÅ VEJ

> SIDE 6

LMBU GØR DET NEMMERE
AT PLANLÆGGE LEJR

> SIDE 18

AT VÆRE BIBELKYNDIG ER
IKKE KUN EN MANDETING

> SIDE 38

VELKOMMEN TIL AFSKEDSRECEPTION FOR BIRGER REUSS SCHMIDT

Da Birger Reuss Schmidt efter godt 21 års ansættelse i LM går på pension med udgangen af juli måned, inviterer vi hermed til afskedsreception

TORSDAG DEN 12. JUNI KL 16-18.30

PÅ LEJRCENTRET HVIDEKILDE,
KAGERUP STATIONSVEJ 35A, HELSINGE

Alle er velkomne!

Der vil blive mulighed for at bringe en kort hilsen.

Tilmelding senest 30. maj via kortlink.dk/2s4nq

+ Luthersk
Mission

KFS søger national leder

Længes du efter at se studerende kende Jesus og gøre Jesus kendt blandt deres medstuderende? Vil du være med til at skabe rammerne for, at det kan ske? Har du hjerte for at lede mennesker, inspirere, gribe nye ideer, udvikle og organisere store lejre? Kan du se dig selv have en ledende rolle i en spændende tid i KFS, hvor der sker meget nyt? KFS søger national leder med ugentlige kontordage i Aarhus fra 1. august 2025.

Ansøgningsfrist:

15. maj 2025.

Læs mere på
www.kfs.dk.

NYHED: ANDAGTS- OG SAMTALEBOG TIL SMÅBØRNSFAMILIER

Lohse, LogosMedia
og ELM-forlag
296 sider | 299,95 kr.

Der er guld at finde
i kristendommen,
og i »Guldgraver-
ne« kan børn og

voksne grave efter guldet sammen!

Birgitte Kjær og Gunvor Lundsgaard har skrevet en familieandagtsbog, hvor man kan se på billeder, læse, lytte, undre sig, snakke – og måske også synge og bede sammen.

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

INDHOLD

- 6 Else Wiwe har i 13 år
hjulpet nydanskere på vej

- 10 **PORTRÆT**
Dommer: Kun Gud kan
dømme helt retfærdigt

- 18 **LM RUNDT**
- > Nye oplæg gør lejrplanlægning nem
 - > Mange ønsker at pleje kærligheden
 - > Bornholm indbyder til drop in-bøn
 - > Frivillige i LMBU fik optankning
 - > Missionær bruger trylleri
i forkyndelsen

- 24 **TEMA: STRAF**
- > Det var nødvendigt,
at Jesus blev straffet
 - > Gud gav Martin en ren straffeattest
 - > Er det her mon Guds straf?
 - > Guds vrede udspringer af kærlighed

- 30 **KIRKEN VERDEN RUNDT**

- 33 **NYT FRA LM**

- 34 Uerstattelig styrke i det kedelige

- 35 **ANMELDELSE**
Verdens vigtigste bog

- 36 **HAN LEVER**
- > Fuld skrue på påskefejringen

- 38 Det er ikke kun en mandeting
at være bibelkyndig

MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN

ANSV. REDAKTØR

MHT@DLM.DK

PÅSKEN VAR NØDVENDIG – OG UMULIG

For en ydre betragtning kan det næsten se ud, som om Gud i påsken blot lader ydre omstændigheder bestemme, hvad han skal gøre og ikke gøre: Jesus forholder sig tavs og gør ingen modstand.

Men den almægtige går aldrig bare med strømmen, og han går aldrig på kompromis med sig selv. Han handler altid 100 procent i overensstemmelse med sit væsen.

I virkeligheden var påsken fuldstændig i overensstemmelse med Guds vilje, for påskens begivenheder måtte finde sted.

GRAVENS DOBBELTHED

Når der er noget, Gud er nødt til at gøre, skyldes det aldrig noget ydre. Når noget er tvingende nødvendigt for Gud, er han styret – ikke af en ydre, men en indre tvang. I artiklen side 24-25 påpeges det, at Jesu kors indeholder en dobbelthed, for det udtrykker på samme tid Guds hellighed og kærlighed. Og det var netop hans hellighed, som tvang ham til at slå ned og straffe synden langfredag. Og det var hans kærlighed, som tvang ham til at sende Jesus for at tage straffen i stedet for os.

Ligesom korset indeholder også den tomme grav påskemorgen en dobbelthed. Syndens løn er død –

og på den baggrund må synderen dø. Påsken måtte derfor indebære en grav – det var tvingende nødvendigt.

På den anden side ser vi også Gud handle utvungent og uendeligt frit – særligt påskemorgen. For da han opvakte Jesus fra de døde, var det uden at skele til det faktum, at døden er uigenkaldelig.

I sin almagt gjorde han det umulige og tilbagekaldte det uigenkaldelige.

Gud kender nemlig ikke til at være underlagt noget eller nogen som helst – det, som var tvingende nødvendigt i påsken, tog aldrig en flig af Guds almagt. Den var aldrig sat ud af kraft.

VI KAN IKKE UDREGNE GUD

Det nødvendige ved påsken viser os, at Gud holder, hvad han lover. Han gør, hvad han siger, han vil gøre. Du kan regne med Gud. Samtidig viser påsken os også, at vi ikke kan regne Gud ud. Jesu opstandelsen var der ingen, der havde set komme.

Som én har sagt:

”Som den himmelske faders barn kan du aldrig være dristig nok i troen på hans kærlighed og hans magt. Altid vil han vise sig større, end du havde tænkt.”

Glædelig påske!

FOTO: JONAS FLAUSH

IDEER TIL PÅSKEFEJRING I FAMILIEN

Mangler I idéer til, hvad I kan lave for at gøre påskens budskab mere nærværende for alle?

På LMBU's hjemmeside kan du finde en liste med både film, kreative aktiviteter, lege, quiz og opgaveark.

Der er også opskrifter på for eksempel korsboller.

FOTO: NICOLA KIRKEGAARD

LMH-ELEVER TIL MASAIGUDSTJENESTE

I sidste måned var LMH's elever rejst til Tanzania. Her var de blandt andet til masai-gudstjeneste.

Ceremonien foregik under et stort træ, og efterfølgende blev de unge danskere budt på et festmåltid.

"Vi kunne mærke, at det betød meget for dem, at de kunne give os noget," fortæller en elev.

FOTO: JOHANNES JENSEN

VOLONTØR LAVER KRISTUS-MALERI I CAMBODJA

Volontør i Siem Reap Rakel Toxværd Madsen, har været i gang med at male et stort vægmaleri på Living Hope Center med motiver fra Jesu dåb og korsfæstelse. På den måde kan de mange børn, der kommer på centeret, glæde sig over den flotte kunst og få lov at se Jesus for sig, hver gang de træder ind ad døren.

Den 19-årige volontør, der aldrig har prøvet at male på en hel væg før, ser denne kreative opgave som et spændende supplement til de øvrige opgaver, hun har i Cambodja.

"Jeg er meget taknemmelig over at kunne tjene Gud med mine evner på denne måde," siger hun.

FOTO: JOHANNES JENSEN

DANSK FOND HAR DONERET EN TUK-TUK TIL LIVING HOPE CENTER I CAMBODJA. MISSIONÆRNE GLÆDER SIG OVER DENNE TRANSPORTMULIGHED, SOM GØR DET MULIGT AT HENTE BÅDE BØRN, UNGE OG ÆLDRE TIL AKTIVITETER BÅDE I REGNTIDEN OG OM AFTENEN.

120 JULETRÆER SOM KULISSE TIL GUMLES JUL

Hallen på Videbæk Kristne Friskole blev i weekenden 28.-30. marts omdannet til en skov fuld af juletræer.

I alt 120 juletræer blev kørt ind i hallen, der dannede kulissen til optagelserne til LMBU's næste julekalender: *Gumles jul med bedstefar*.

Som tidligere er hovedpersonen den populære dukke Gumle, og han kommer til at undersøge en masse om, hvorfor vi holder jul, fortæller Kristian Larsen, der er børnekonsulent i Luthersk Mission.

Sammen med den nyansatte konsulent i børne- og juniorarbejdet, Hanna Sulkjær Noer, har han skrevet manuskriptet til julekalenderen, som kan ses på gumle.tv fra 1. december.

FOTO: HANNA SULKJÆR NOER

FOTO: MICHAEL HOLM-PETERSEN

NYT FÆLLESSKAB FOR MÆND. 31 MÆND MØDTE OP FØRSTE AFTEN TIL "HR'LIGT SELSKAB" I HILLERØD FRIMENIGHED. DET SKAL VÆRE INKLUDERENDE OG RUMMELIGT MED PLADS TIL AT HAVE DET SJOVT OG HERLIGT SAMMEN.

FOTO: LM KIDS

BØRN FRA VIDEBÆK "REJSTE" TIL CAMBODJA

I uge 12 fik børnene i børneklubben Spiren i Videbæk lov til at tage på en "rejse" til Cambodja.

I lokalet var der indrettet et paskontor, hvor de skulle lave deres eget pas, og derefter tog alle plads i flyet på stole, der var stillet op på rækker.

Efter ankomst til Cambodja kunne børnene gå på markedet, prøve tøj, gå på sprogkursus, gå på posthuset og sende en hilsen. Alt i alt en spændende dag med mission.

^
For Else Wiwe er den største vel-
signelse at høre, hvor meget Jesus
er kommet til at betyde for de
mennesker, hun arbejder med.

Else har i næsten 40 år været fødsels-hjælper for troen

TVÆRKULTUREL KONSULENT ELSE WIWE GÅR SNART PÅ PENSION. I ÅREVIS HAR DEN 67-ÅRIGE JORDEMODER OG TIDLIGERE MISSIONÆR HJULPET MENNESKER PÅ DERES VEJ TIL JESUS.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO KARIN BORUP RAVNBORG, ARKIV

”Else – Else, kom og se.”

En lille pige fra Eritrea står ivrigt og trækker Else Wiwe i armen for at vise hende en tegning, hun lige har lavet. Den lille pige er med sine forældre og søskende og 60 andre fra forskellige lande på weekendlejr på LM’s naturskønne lejrsted Solbakken uden for Haderslev.

En mor og nogle børn sidder og maler på sten, som er fundet ved stranden. Ved bordet overfor sidder en gruppe og taler ivrigt sammen på farsi. Udenfor står en flok mænd og hygger sig med et spil petanque, mens de for en tid glemmer hverdagens stressede liv som flygtninge i et fremmed land.

HAR SELV PRØVET AT VÆRE FREMMED

Som tværkulturel konsulent har Else Wiwe deltaget i mange tværkulturelle lejre, og det er tydeligt, at hun trives med at møde mennesker på tværs af kulturer – en egenskab, som hun selv siger, nok stammer helt tilbage fra de 16 år, hvor hun og hendes mand, Kjeld, var udsendt som missionærer til Tanzania.

”Det gør noget ved en, at man selv har prøvet

på sin egen krop, hvordan det er at være fremmed i et land og skulle lære et helt nyt sprog og en ny kultur at kende. Man ved ligesom, hvor skoen trykker, og hvad der kan være vanskeligt og udfordrende ved at være ny,” siger hun.

I årenes løb er det blevet til mange lokale initiativer i Sønderjylland, hvor hun har boet gennem mange år. Blandt andet har hun været med til at oprette det tværkulturelle initiativ ”Kvinde møder kvinder”, hvor danske og nydanske kvinder mødes og snakker sammen. Og sammen med de mange lokale frivillige har hun hjulpet nye danskere på vej med lektiehjælp, kristendomsundervisning og kontakt med danske venskabsfamilier og menigheder.

STØTTE ASYLANSØGERE I AT SE GUDS VEJ

”Hvor kan jeg finde en god advokat?”

Spørgsmålet kommer fra en af deltagerne på lejren, der sidder og taler med en af de frivillige medarbejdere.

Mange asylansøgere sidder i svære situationer og kan risikere at blive sendt ud af landet. Det er de selvfølgelig meget fyldt af og har ofte

Også børnene på lejren bliver mødt med nærvær og varme.

brug for at snakke, forklarer Else. Det kan være svært at navigere i, når man står i en tjeneste, hvor arbejde og fritid nemt flyder sammen.

"I må gerne ringe – men ikke efter klokken 22!"

Sådan har hun været nødt til at sige til nogle unge på asylcenteret, som var ængstelige og

kunne finde på at ringe midt om natten, fordi de ikke kunne sove.

Derfor er det også hendes opgave som konsulent at hjælpe alle de frivillige i det tværkulturelle arbejde til at passe godt på sig selv.

"Det er vigtigt at være bevidst om, at vi først og fremmest er kirke, og at vi er her, fordi vi har et budskab om Jesus, som vi gerne vil dele med alle. Vi kan være enige eller uenige i de beslutninger, myndighederne træffer, men vi prøver at støtte asylansøgerne i at se Guds vej og at lægge alt i Guds hænder. Og så må vi henvise til professionelle, der kan hjælpe dem."

Else er god til at engagere og give plads til andre. Det er samarbejde! Og så er hun fin at sparre med i forhold til viden om andre kulturer. Hvis der er noget, hun ikke ved – så undersøger hun det.

BRITTA TYCHSEN, FRIVILLIG I KVINDER MØDER KVINDER, VOJENS

MISSION I BLODET

Mission har altid været drivkraften for det, Else har beskæftiget sig med – både som missionær i Tanzania, i de år, hun var konsulent i LM Kids, og nu i det tværkulturelle arbejde.

Som tværkulturel konsulent oplever hun en fordel ved at være uddannet inden for sygeplejefaget, fordi det er en hjælp i at være professionel, når hun står over for flygtninge med traumer og svære oplevelser. Og fra læreruddannelsen har hun haft glæde af fag som didaktik, pædagogik og psykologi i mødet med men-

Det er så stort at være vidne til en dåb af et menneske, man har været medvandrer for.

nesker fra mange forskellige kulturer.

"I det her job går det hele op i en højere enhed, og det er skønt at få lov til at bruge det," siger hun.

TAK FOR DEN STØRSTE GAVE

Else smiler glædestrålende. En af lejrdelegerne, en ung iransk mand, som er kommet til tro gennem det tværkulturelle arbejde, har lige foræret hende en halskæde med et smukt kors. Den gave betyder rigtig meget for Else, kan man mærke.

"Han gav mig den, fordi han ville sige tak for den største gave, han har fået – troen på Jesus. Det er jo virkelig rørende," siger hun.

Det er den samme dybfølte taknemmelighed, flere af deltagerne giver udtryk for, da der om aftenen er frit vidnesbyrd. For Else er beretningerne om, hvor meget Jesus er kommet til at betyde i menneskers liv, en af de største velsignelser i arbejdet.

"Og så er det så stort at være vidne til en dåb af et menneske, man har været medvandrer for. Jeg har ikke tal på det, men der er efterhånden rigtig mange, der er blevet døbt, og det er en glæde hver eneste gang."

Om få måneder går Else på pension efter et langt arbejdsliv, men de, der kender hende, vil vide, at hendes hjerte fortsat vil banke for hendes nydanske venner og for, at de må møde Jesus.

"Missionærkaldet lever fortsat i mig. Og det ændrer sig jo ikke – uanset hvor man er i livet," forklarer hun. ■

ELSE MARKER WIWE

- Født 1957
- Bor i Haderslev. Gift med Kjeld og har tre voksne børn
- Uddannet sygeplejerske og jordemoder
- Missionær i Tanzania 1985-2001
- Taget læreruddannelsen som enkeltfag
- Undervist på Haderslev Kristne Friskole
- Børnekonsulent i LM Kids 2005-2012
- Tværkulturel konsulent i LM siden juli 2012

LOVENS FORMÅL ER, AT MENNESKER SKAL HAVE ET GODT LIV

FINN MORTEN ANDERSEN HAR VÆRET LANDSDOMMER I OVER 20 ÅR:

"JEG KAN BLIVE HELT OVERVÆLDET OVER, HVOR MANGE JURIDISKE BEGREBER DER ER I BIBELEN, OG HVOR MANGE KRISTNE TERMER DER ER I DEN JURIDISKE VERDEN."

TEKST KAJA LAUTERBACH FOTO FREDERIK OVERGAARD, PRIVAT

For Finn er en god definition på retfærdighed i juridisk forstand, at mennesker skal behandles lige med andre i deres samtid.

"Samlet set har jeg gennem årene straffet med hundredvis af år i fængsel."

67-årige Finn Morten Andersen fra København har været landsdommer i 23 år, så han kender udmærket til begreber som straf og retfærdighed.

Efter gymnasiet begyndte han at læse jura, men var, med egne ord, ikke særlig engageret i studierne.

"Jeg syntes ikke, det gav særlig meget mening, for jeg havde en forventning om, at Jesus kom igen, inden jeg var færdig. I stedet var jeg langt mere optaget af arbejde i LMU på landsplan og lokalt i Nansensgade. Måske var det virkelighedsflugt," siger han med et glimt i øjet.

"Men ved Guds nåde blev jeg færdig, og jeg blev ansat i Justitsministeriet til at arbejde med familieret og fonde."

Efter nogle år fik han en ni-måneders uddannelsesstilling som dommer ved Østre Landsret, hvorefter han blev

udnævnt til dommer: først ved Københavns Byret og senere i Landsretten.

"Domstolene er en del af statsmagtens tredeling og har fået tildelt magten til at dømme. Det er en meget vidtrækkende magt. Ud over at dømme i tvister mellem borgerne og afgøre, om et menneske er skyldigt, træffer dommeren også afgørelser om straf," forklarer Finn.

67-årige Finn forklarer, at en dommer altid tilstræber retfærdighed som grundlag for sin dom, men tilføjer så, at det er et meget svært begreb at operere med, da retfærdighed er tids- og kulturbestemt. For eksempel anses dødsstraf som retfærdigt i andre kulturer, ligesom det var i Danmark for mange år siden.

"For mig er en god definition på retfærdighed i juridisk forstand, at mennesker skal behandles lige med andre i deres samtid," siger han.

"En god måde at sikre det på er, at sel-

ve afgørelsen baseres på loven. Jeg tilstræber altid at være retfærdig, men det ligger også altid i mit baghoved, at der kun er en, der er 100 procent retfærdig, nemlig Gud."

Netop fordi han altid dømmer ud fra loven, kan han sige et klart nej, når nogle spørger, om han som kristen dømmer anderledes end sine kolleger. De dømmer nemlig alle ud fra den samme lov.

"Man skal dog konstant være bevidst om sine egne holdninger og normer og deres indflydelse, så de ikke ubevidst kommer til at præge og føre til en afgørelse, hvor egne følelser og holdninger bliver afgørende," siger Finn.

Han påpeger, at selvom det danske samfund i hans optik må betegnes som efterkristent, er både samfundet og lovene stadig påvirket af kristendommen. Derfor har han heller aldrig selv stået i en situation, hvor han har været nødt til at dømme mod sin kristne overbevisning.

Finn peger på, at de danske love er påvirket af kristendommen. Derfor har han aldrig stået i en situation, hvor han har været nødt til at dømme mod sin kristne overbevisning..

Et virkelig bestialsk mord kan godt sætte mine følelser i kog.

”Men hvis kristendommens afsmittning forsvinder, og andre etiske normer kommer til at præge lovgivningen, vil der uden tvivl opstå situationer, hvor lovene, man som dommer skal dømme efter, fjerner sig fra Bibelens etik og menneskesyn og dermed skaber en samvittighedskonflikt,” siger han.

”I så fald kan jeg forestille mig, at kristne dommere nogle gange vil komme til at stå i et dilemma. Og det vil i det hele taget blive mere problematisk at være kristen.”

Finn anfører, at den yderste konsekvens kan være, at man må stoppe som dommer, hvis man ikke har samvittighed til at pakke sin uenighed væk.

”Udfordringen kan delvis imødegås ved at erklære sig inhabil. Den mulighed er en anerkendelse af, at en dommer kan have følelser, holdninger eller andet, der er for tæt på sagen. Men man skal selv være vågen og gøre opmærksom på det,” siger han.

FØLELSER, STRAF OG HÆVN

Finn erkender, at selvom han forholder sig til lov og beviser, når han har sin dommerkappe på, har han som person også følelser, der gerne vil i betragtning.

”Et virkelig bestialsk mord kan godt sætte mine følelser i kog. Det gør mig vred, og jeg kan blive fristet til at give straffen et ekstra tryk 16.”

Den erfarne dommer tøver lidt og siger så:

”Man skal selvfølgelig tøjle sine følelser, men man kan måske også sige, at ens egne følelser er et vigtigt signal også om samfundets holdning og dermed, om straffen skal op i øverste ende af strafferammen.”

Strafferammen er statens udgangspunkt for straf for en forbrydelse, som dommeren kan graduere inden for.

”Vi siger, at formålet med straf er special- og genereapreventivt. Altså at markere for alle, at det får konsekven-

ser, hvis man gør en bestemt ting,” siger Finn og tilføjer så, at der også ligger et element af genoprettelse eller hævn i straffen.

”Det er en helt naturlig tankegang, at den, der har gjort noget imod en, skal have tilsvarende igen, men ved at domstolene idømmer en straf, går samfundet ind og tager hånd om den naturlige hævnfølelse, så ofret ikke søger at tilfredsstille den gennem et privat hævn-togt.”

Han understreger, at ligesom dommeren kan bruge den øverste ende af strafferammen, kan han også vise barmhjertighed, hvis der er forhold, der taler for en mild straf. Men domstolen kan ikke tilgive på andres vegne. Det kan kun den, som en forbrydelse er gået ud over.

LOVEN ER TIL FOR, AT LIVET SKAL BLIVE GODT

Finn fortæller, at hans læsning af Bibe-

DET DANSKE DOMSTOLSSYSTEM

Domstolene i Danmark består af tre lag: 24 byretter, Østre og Vestre landsret samt Højesteret.

Som udgangspunkt begynder alle sager i en byret. Landsretten er ankeinstans over byretten, og i særlige tilfælde kan man få lov til at indbringe sagen for Højesteret.

I straffesager er der både juridiske dommere og lægdommere, der i fællesskab afgør sagen. Jo længere op man kommer, jo flere dommere er der på sagen.

I byretten er det en jurist samt to lægdommere. I landsretten er det tre jurister samt tre lægdommere. I Højesteret afgøres antallet af dommere af sagens karakter.

I civile sager deltager der ingen lægdommere.

I alt er der 57 udnævnte dommere i Østre landsret og 37 i Vestre Landsret.

Finn fortæller, at hans egenskab af dommer nogle gange kaster et særligt lys over noget i Bibelen.

Gud har ikke givet sin lov for at slå mennesker i hovedet, men for at de skal få det bedst mulige liv.

len er farvet af hans uddannelse og profession.

"I mødet med Bibelen finder jeg noget objektivt. Den er et ankerpunkt af meget stor betydning for mig, der både viser mig, hvem Gud er, og hvem jeg selv er, og så finder jeg næring til mit trosliv i den."

Når han skal pege på, hvordan hans egenskab af dommer kan kaste særligt lys over noget i Bibelen, nævner han Esajas 43,26, hvor Gud siger: "Indstævn mig, så vi kan mødes i retten."

"Vi kender alle til, at en, man er uenig med, kan sige: 'Vi mødes i retten.' Det er som regel en, der regner med at få ret, og som dommer tænker jeg: 'Jeg skal ikke nyde noget af at mødes med Gud i retten. Jeg bliver jo fuldstændig afsløret,'" siger han.

"Men så kommer det overraskende, at Gud siger: 'tal din sag, så du kan få ret.' Guds dom følges op af evangeliet. Gud kan sige, at mennesket kan få ret, fordi han selv har skabt grundlaget. Han bar selv straffen."

Han konstaterer, at der er et meget stærkt sammenfald mellem juraens og Bibelens begrebsverden. For eksempel taler man begge steder om forsvarer, soning og retfærdighed.

"Jeg kan blive helt overvældet over, hvor mange juridiske begreber der er i Bibelen, og samtidig bruger vi de kristne termer meget i den juridiske verden."

Han peger også på de mange formaninger i Det gamle Testamente til dommerne om at være retfærdige, det vil sige, at de skulle dømmes uden personsanseelse.

"Der taler Bibelen lige ind i min hverdag," siger han og tilføjer, at det gør Bibelens tale om, at

loven er god, også.

"Gud har ikke givet sin lov for at slå mennesker i hovedet, men for at de skal få det bedst mulige liv. Loven er ikke kun et baggrundstæppe for evangeliet, men reglerne er givet, for at mit liv skal blive så godt som muligt. Sådan som Gud ser, det er bedst," siger han.

"På samme måde er formålet med loven i Danmark at give os et godt liv."

STOP SOM LANDSDOMMER

GIVER PLADS FOR KRISTNE AKTIVITETER

Med udgangen af 2024 stoppede Finn som landsdommer.

Han er dog ikke udtrådt helt af dommerfaget. De seneste fem år har han sideløbende med opgaverne i Østre Landsret været dommer i den private institution Voldgiftsnævnet, der primært behandler sager inden for bygge- og anlægsbranchen. Og den stilling fortsætter han i.

Trods nedtrapningen på arbejdsmarkedet er han ikke bange for, om han kan få tiden til at gå.

"Det giver mig nemlig tid til at trappe op, når det gælder kristne aktiviteter," siger han og fortæller, at han altid er klar til at bistå kristne organisationer. Desuden sidder han både i bestyrelsen for Ordet og Israel og i udvalget bag et muligt kristent friplejehjem i Nordsjælland.

Ved påsketid bruger han også en del tid på at fremføre Jesu opstandelse som en retssag i KFS, kirker og LM-missionshuse. ■

Finn giver påskeberetningen en ny dimension

DEN TIDLIGERE LANDSDOMMER TAGER RUNDT I MENIGHEDER OG PRÆSENTERER PÅSKENS FORSKELLIGE VIDNEUDSAGN OG ØVRIGT BEVISMATERIALE, **SOM OM DET VAR EN RETSSAG.** SÅ HØRER DET TROENS VERDEN TIL, HVORDAN MAN TAGER IMOD DET, MENER HAN.

For omkring 15 år siden fik Finn Morten Andersen en henvendelse fra KFS, om han kunne lave en retssag om Jesus opstandelse.

Den tidligere landsdommer sagde i første omgang nej, men spørgsmålet rumstede alligevel i hans baghoved, og efter et halvt års tid holdt han for første gang påskeforkyndelse bygget op som en retssag.

Siden da har han forklaret påskens begivenheder, som om det var en retssag og fremlagt de forskellige vidneudsagn og øvrigt bevismateriale.

Han tager udgangspunkt i Første Korintherbrev kapitel 15, hvor Paulus siger, at der fortsat er en række vidner til opstandelsen. Altså nogle, der havde oplevet, at Jesus gik rundt på jorden, efter han havde været død og var blevet levende igen, og som stadig er i live og kan fortælle om det.

Iblandt dem er disciplen Peter og Jesu bror Jakob, der er leder af menigheden i Jerusalem. Dem fører han som vidner sammen med nogle af de personer, der optræder i påskeberetningerne i evangelierne: for eksempel den romerske officer, der fastslog, at Jesus virkelig var død, og Josef af Arimatæa, der begravede ham. De afgiver alle forklaring på, hvad de har oplevet, som om det var en retssag.

Ofte lægger Finns hustru, Ulla, stemme til nogle af vidnerne, så det bliver en slags dramatisering af en "rigtig" afhøring.

Ud over vidneforklaringerne inddrager Finn også Jesu henvisninger til Det gamle Testamente og en række dokumentbeviser, som for eksempel en nyere geologisk undersøgelse, der siger, at det ser ud, som

om der var et jordskælv på det tidspunkt.

Han inddrager sin professionelle erfaring som dommer til at vise, hvordan man kan føre en retssag om det skete, hvor han præsenterer en række beviser, hører folks vidnesbyrd og vurderer deres troværdighed.

”Jeg kan imidlertid ikke bevise, at Jesus opstod fra de døde. Det hører troens verden til. Men jeg kan sandsynliggøre, at Bibelens beretning kan være sand, og jeg kan give beretningen om opstandelsen en ny dimension.”

Han anfører, at man også ser mange ting i de forskellige vidneudsagn i påskeberetningerne, som ikke umiddelbart hænger sammen – for eksempel det antal kvinder ved graven påskemorgen, som er nævnt i evangelierne. Spørgsmålet er imidlertid, om det svækker eller underbygger troværdigheden, minder han om.

”Som ved enhver retssag behøver tilsyneladende unøjagtigheder i to vidners forklaringer ikke tale imod, at de siger sandheden. Tværtimod kan det øge troværdigheden, at de giver udtryk for forskellige vinkler af det skete.”

For tilhørerne er det en forfriskende måde at fremstille påskens evangelium på, der gør, at de hører de kendte beretninger og tekster i Bibelen på en ny måde. ■

Jesu opstandelse er en spændende sag, som mange har beskæftiget sig med før mig og også skrevet bøger om. Det er både tankevækkende og overvældende, hvem jeg er kommet i selskab med.

Ideer til, hvordan man kan dykke ned i påskens begivenheder ud over det, Bibelen siger:

- Bøgerne *Den dag, døden døde* og *The case of Christ*
- Adventurespillet *På sporet af Jesus* for børn i alderen 8-14 år
- Musikalbummet *7 døgn i Jerusalem*
- Filmene *The Passion of the Christ*, *Risen* og *Prinsen af Egypten*

Lejroplæggene ligger gratis tilgængeligt på www.vejen.org under "gratis smagsprøver".

Nye oplæg gør det nemmere at planlægge lejr

LMBU HAR LAVET TO OPLÆG MED BIBELTIMER OG IDEER TIL AKTIVITETER, MAN KAN LAVE PÅ EN LEJR. AKTIVITETERNE UNDERSTØTTER BIBELTIMERNE OG GØR DET NEMMERE AT HUSKE BUDSKABET.

TEKST KAJA LAUTERBACH

En af LMBU's kerneopgaver er at hjælpe dem, der arrangerer lejre for børn og unge. Det fortæller betweenkonsulent Katrine Houler, der har været tovholder på udarbejdelsen af to lejroplæg til fri afbenyttelse.

"Vi vil gerne give lejrlederne en håndsækning, så arbejdet med at planlægge lejr bliver nemmere," siger hun.

"Derfor har vi lavet to oplæg, der indeholder ideer til både bibeltimer og aktiviteter, man kan lave på lejren. Det ene oplæg er om Moses og det andet om disciplen Peter."

KOBLER AKTIVITETER OG BIBELTIMER SAMMEN

De to oplæg – et til børnelejr og et til

juniorlejr – tager udgangspunkt i LMBU's trosoplæringsmateriale VEJEN, og oplæggene til bibeltimer kommer derfra.

Ofte er der ikke ret meget sammenhæng imellem aktiviteterne på en lejr – for eksempel terrænløb og konkurrencer – og bibeltimerne, så LMBU vil gerne medvirke til, at Jesus kommer i fokus både i forkyndelse og aktiviteter.

"Derfor har vi valgt at lave en lang række aktiviteter, der understøtter forkyndelsen og det budskab, børn og juniorer hører om i timerne. Det kan hjælpe dem til at huske budskabet bedre og tage det med sig hjem," forklarer Katrine og tilføjer, at der i oplæggene er ideer til, hvordan man kobler bibel-

timer og aktiviteter sammen.

Ud over bibeltimer og aktiviteter indeholder lejroplæggene også samtale-spørgsmål og forslag til sange

MAN KAN PLUKKE I STOFFET

Betweenkonsulenten pointerer, at de nye oplæg hverken er en manual eller et manuskript.

"Der er også ret meget stof i hver, så det er ikke sikkert, man har tid til at bruge det hele. Det er jo heller ikke sikkert, man synes, at alt stoffet passer til den gruppe børn, man har, eller til faciliteterne på lejrstedet," siger hun.

"Men så kan man bare plukke det ud, som man gerne vil have med på sin lejr." ■

MANGE ØNSKER AT PLEJE KÆRLIGHEDEN

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO IVAN JAKOBSEN

Over 200 deltagere – 50 i Hillerød og 170 i Herning – var mødt op til konferencen "Kærlighed og seksualitet gennem hele livet." Og det var med en tyk streg under "hele livet", for begge steder var der deltagere i alle aldre, lige fra nybagte forældre med baby i bæresele til par i guldbryllupsalderen.

IKKE SÅ MEGET UDENOMSSNAK

Familiekonsulent Kristian Andersen og familierådgiver Frederik Berggren Smidt holdt oplæg om vigtigheden af at pleje samtalen og kærligheden, når seksualiteten kan skifte karakter undervejs i livet, og der kan komme forskellige udfordringer i samlivet.

Desuden var der seminarer målrettet forskellige livsfaser, og flere af deltagerne gav udtryk for, at det havde været godt og gavnligt. Som en udtrykte det:

"Hvor er det godt – og på tide – at kristne forsamlinger har fået mod og

evner til at tale om seksualitet – uden alt for meget udenomssnak"

Konferencen var et samarbejde mellem LM, LMBU, IMU, IM's familiearbejde, Danmarks Folkekirkelige Søndags-skoler og AdamogEva.dk.

Deltagere i alle aldre mødte talstærkt op for at høre om samlivets udfordringer.

BORNHOLM INDBYDER TIL DROP IN-BØN

I LM-kirken Vestbornholm er der mulighed for at komme til drop in-bøn 20 minutter inden gudstjenesten.

Der er hverken indledning eller afslutning, man kan komme og gå, som man vil, og man kan bede stille inde i sig selv eller bede højt, hvis man ønsker det.

Ved hver gudstjeneste benytter fem-seks personer sig af denne mulighed for at lægge menigheden og gudstjenesten

frem for Gud. De sidder typisk og beder hver for sig i fem-syv minutter, fortæller formand Hans Ulrik Munk.

Han tilføjer, at det nye be-deinitiativ kom op at stå i efteråret 2024 som reaktion på et spørgsmål fra en af dem, der kommer i frimenigheden: "Hvorfor beder vi ikke noget mere?". Det spørgsmål blev stillet som reaktion på nogle vidnesbyrd i menigheden, der handlede om, at der er kraft i

de foldede hænder.

"Det satte flere tanker i gang med hensyn til, hvordan vi kan samles om bøn, ud over det månedlige bedemøde, vi i forvejen har, og ud over den bøn, som foregår ved gudstjenesterne," siger han.

"Det førte os til at invitere til bøn inden hver gudstjeneste i en form, hvor der ikke skal være nogen, der har et ansvar for det."

FRIVILLIGE I LMBU FIK OPTANKNING PÅ HVIDEKILDE

KURSET *REFILL* SAMLEDE FRIVILLIGE MEDARBEJDERE FRA HELE LANDET TIL ET DØGN MED FORKYNDELSE, INSPIRATION OG VIDENSDELING.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN FOTO BOLETTE HAAHR

LM's klub-, lejr- og ungdomsarbejde fik en 24-timers optankning den 21 – 22. marts på lejrstedet HvideKilde i Nordsjælland. Refills tætpakkede program bød blandt andet på forkyndelse, vidensdeling, generalforsamling og et bredt udvalg af workshops.

BEHOV FOR AT BLIVE FYLDT OP

Hanna Sulkjær Noer er nyansat LM-BU-konsulent, og var med som deltager. Hun oplevede, at de, som deltog, generelt var karakteriseret af en stor lyst til at give Jesus videre til næste generation.

"I dele-samlingen lørdag eftermiddag var det glæden ved at arbejde med bør-

nene og de unge, som var i fokus, frem for udfordringerne," påpeger hun.

De pointer, som hun tog med hjem derfra, var både grundlæggende for selve arbejdet, men også meget konkrete i forhold til de specifikke opgaver, man kan stå i.

"Forkyndelsen på Refill understregede både, at der er brug for os alle, og at det er vigtigt, vi ikke er ens. Samtidig må vi vide, at det ikke er os, som skal skabe troen – det er Gud," siger hun.

Desuden fik hun også helt konkrete værktøjer til arbejdet med hjem. Blandt andet kreative ideer til, hvordan man kan engagere between'ere i bibelstudie.

"REFILL" BINDER FOLK SAMMEN

Landsleder i LMBU Ivan Jakobsen mener, at det er vigtigt for de frivillige ledere i LMBU-regi at mødes til et arrangement som Refill.

"Jeg oplever, at der bliver sat stor pris på den vidensdeling, som kurset faciliterer. Som klubleder har man ikke nødvendigvis nogen uddannelsesmæssig baggrund at trække på, så der er brug for de små dryp og inspiration i løbet af året," forklarer han.

"Og så er det også en måde at binde folk på tværs af landet sammen på." ■

I workshops og pauser på *Refill* var der god tid til, at deltagerne kunne inspirere hinanden i arbejdet.

Sandra Gaedt Schmidt (th.) fra Odense er blevet bevidst om, at hun måske kan have nogle forventninger til børn, som skal revideres og justeres.

Det fik jeg ud af workshop på Refill

DELTAGERNE PÅ *REFILL* HAVDE MULIGHED FOR AT VÆRE MED PÅ FORSKELLIGE WORKSHOPS I LØBET AF WEEKENDEN, SOM GAV DEM KONKRETE VÆRKTØJER TIL DERES DAGLIGE ARBEJDE.

DAVID PILGAARD JENSEN DELTOG I:

NYTÆNKNING I LMU – INSPIRATION TIL ANDERLEDES AFTENER

”Workshoppen handlede om, hvordan man kan afvikle møderne på en anden måde, give dem en ny struktur og prøve noget nyt af i forhold til programmet. LMU-møder kan nemlig godt gå hen og blive lidt ensformige og gammeldags – men det behøver netop ikke være det samme hver gang.

Vi fik konkrete ideer og inspiration til, hvordan man kan udforme alternative LMU-aftener, og indspark til, hvordan åbenhed og spørgsmål kan komme til at fylde mere.

Forskellige LMU’er strukturerer også deres møder forskelligt – så det var godt at kunne blive inspireret af hinanden.”

SANDRA GAEDT SCHMIDT DELTOG I:

GUDS ORD FORANDRES ALDRIG ... MEN DET GØR GENERATIONERNE!

”Landsleder i LMBU Ivan Jakobsen dykkede ned i, hvad der definerer de forskellige generationer i dag, og hvad det betyder for den måde, vi taler til dem og er sammen med dem på. Hvad kan vi forvente af de børn og unge, vi har med at gøre – hvad er det for en verden, de lever i?

Skam fylder meget hos de yngre generationer, og vi talte om, hvordan vi kan tale ind i det. Det var også godt at blive bevidst om, at man måske kan have nogle forventninger til børnene, som skal revideres og justeres. De er præget af andre ting, end jeg selv var som barn – og vi har ikke nødvendigvis lært eller forholdt os til de samme ting. Vi skal passe på, at vi ikke får dem til at skamme sig over, at de ikke kan noget, de aldrig har haft mulighed for at lære.”

Bruger trylleri i forkyndelsen i Cambodja

VISUALISERING AF EVANGELIET ER NØDVENDIG, NÅR JEG FORKYNDER FOR DEM, JEG MØDER UDE I LANDSBYERNE, FORTÆLLER ANDERS WIWE PHILIPPS, DER ER LM'S NYESTE MISSIONÆR I BATTAMBANG.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO PRIVAT

En dråbe rødt farvestof, der dryppes i en kop vand for at vise, hvordan synden farver hele mennesket.

Små trylletricks, der illustrerer, hvordan Jesus stod op fra graven, eller hvordan han tog menneskers synd.

Det er nogle af de midler, Anders Wiwe Philipps, der er missionær for LM i Battambang i Cambodja, gør brug af, når han er ude med sin lokale samarbejdspartner Symean for at fortælle evangeliet i nogle små landsbyer uden for byen Battambang.

IKKE VANT TIL AT TÆNKE ABSTRAKT

"Folk herude er ikke så højt uddannet.

De er vant til at arbejde med det, de kan se – ikke tænke abstrakt, så derfor er jeg nødt til at bruge en meget visuel måde at undervise på," forklarer Anders.

Til det har han bestilt nogle materialer hos LM's samarbejdspartner OAC Danmark – også kendt som Friluftsmissionen – der arbejder målrettet med at visualisere evangeliet for mennesker.

Anders, der er udsendt sammen med Signe og parrets to børn, har de seneste par måneder været ude og undervise sammen med Symean, der er gift med parrets hushjælp, og som er præst i en lille menighed i en af de nærliggende landsbyer.

Undervisningen holdes onsdag klok-

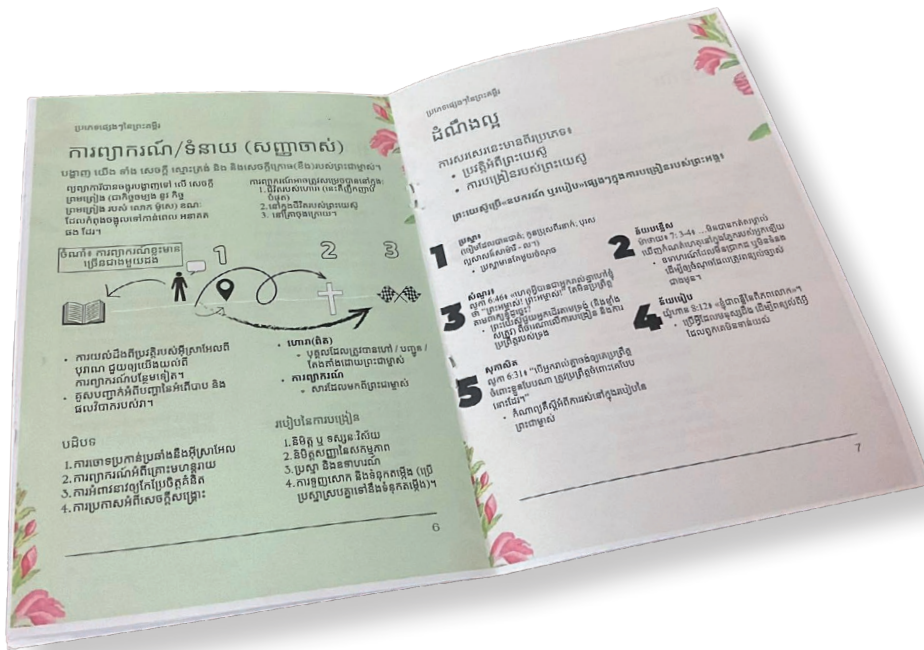
ken 11.30-12.30 i den lange middagspause, hvor deltagerne har tid til at komme fra arbejdet. Det tidspunkt kan være en fordel i Cambodja frem for om aftenen, hvor folk ofte arbejder meget længe.

BEDSTEMOR OG BØRN KOMMER TROFAST

Det er dog ikke mange, der foreløbig er dukket op til bibelundervisningen i landsbyerne, men en bedstemor kommer trofast hver gang og tager nogle af sine børnebørn med. Også to tiårige piger kommer hver gang, tager en "lånebibel" med ned til deres plads, lytter til bibelundervisning, hjælper med at

Missionær Anders Wiwe Philipps samarbejder med præsten Symean, der underviser i en kirke i en lille landsby uden for Battambang.

læse bibelstykker højt og tager så hjem igen.

"De voksne er ofte svære at fastholde, fordi mange er afhængige af at tage det arbejde, de kan få, og så kan de være bortrejst i flere måneder for at passe det. Det er noget af det, der kan være svært at arbejde med herude," siger Anders.

"Men vi glæder os over dem, der kommer, og dem, vi får lov til at forkynde evangeliet for."

OPMUNTRER TIL AT LÆSE I BIBELEN

Desuden har Anders i ti uger undervist en aften om ugen på en aftenskole sammen med en engelsk missionær, han har lært at kende i den menighed, hvor han og familien kommer.

Deltagerne var både universitetsstuderende fra den samme menighed, nogle bekendte samt et par studerende fra kollegiet Lighthouse, som LM samarbejder med.

I løbet af de ti uger fik de en vejledning i at forstå de forskellige genrer i Bibelen – salmer, profetier, breve med mere – en undervisning, som Anders håber at kunne være med til at fortsætte og udbygge.

"Vores mål er at gøre Bibelen tilgængelig for cambodjanerne og opmuntre dem til at se, hvor godt og vigtigt det er at læse i Bibelen," siger han. ■

Anders har lavet dette hæfte til deltagerne med en oversigt over alle Bibelens bøger og hvilke genrer, de tilhører.

FAMILIEN WIWE PHILIPPS

Signe og Anders Wiwe Philipps og børnene Aksel (4) og Anna (2) har boet i Battambang siden januar sidste år.

Anders arbejder med evangelisation og bibelundervisning. Desuden holder han bibelstudie hver mandag på kollegiet i Battambang.

Signe, der er uddannet sygeplejerske, er startet i den kristne organisation Roots of Grace, hvor hun skal være med til at starte undervisning op i basal hygiejne og sårpleje.

Hør dem fortælle om det at være nye missionærer i et land som Cambodja.

**TEMA:
STRAF**

I Bibelen møder vi ikke kun en kærlig og mild Gud. Guds kærlighed er dybt forbundet med hans hellighed, og den hellige Gud må straffe synd og oprør imod ham.

I dette nummer har vi viet tema-siderne til at dykke ned i emnet "straf" ud fra et bibelsk perspektiv. Her kan du læse om, hvorfor den straf, Jesus bar langfredag, var nødvendig, og om Gud stadig straffer os i dag. Du kan læse om en tidligere kriminel, som kom til tro, da han afsonede sin straf i fængsel.

DET VAR NØDVENDIGT, AT JESUS BLEV STRAFFET

SYND SKAL STRAFFES. DERFOR BYTTEDE GUD PLADS MED MENNESKER OG PÅTOG SIG SELV DEN STRAF, DE SKULLE HAVE HAFT, FORKLARER BIBELSKOLELÆRER CHRISTIAN MAYMANN.

Gud satte så at sige straffen i banken og lod den komme til udbetaling over sin egen søn, det vil sige sig selv, langfredag.

"Gud er både kærlighed og hellighed, og i Jesu død på korset ser vi begge sider samtidig."

Det siger Christian Maymann, der er lærer på LMH.

"At korset er en kærlighedserklæring bliver sagt eksplicit både i Romerbrevet 5,8: 'Gud viser sin kærlighed ved, at Jesus døde ...' og i det kendte vers i Johannesevangeliet 3,16: 'For således elskede Gud verden, at han gav ...', uddyber han.

"Men der er en fortsættelse: '... for at de ikke skal fortabes'. Korset er også Guds straf, så han kan give sin tilgivelse til mennesker, der kommer til ham – både før og efter Jesu død. Gud lader nemlig ikke synd ustraffet."

Christian forklarer med det billede, at Gud i den gamle pagts tid samlede synden i en bunke og skubbede den foran sig hen til Golgata. Han satte så at sige straffen i banken og lod den komme til udbetaling over sin egen søn, det vil sige sig selv, langfredag.

Han tilføjer, at det var nødvendigt, at Jesus døde på korset, hvis Guds plan om at frelse mennesker skulle lykkes.

"Det er det, fordi Gud er retfærdig, hellig og vred over synden. Han kan ikke tolerere synd og må straffe den," siger han.

"Men samtidig gør hans kærlighed til de mennesker, han har skabt, at han vil være sammen med dem på trods af, at de synder op i hans åbne ansigt. Derfor har Gud byttet plads med mennesker og selv påtaget sig straffen."

Christian forklarer, at i kærlighed i bibelsk forstand ikke kun er følelser, men er knyttet til handling.

"Derfor kan Gud gennem Jesu død på korset vise sin retfærdighed, hellighed

og vrede over synden – og sin kærlighed til mennesker – på samme tid."

SYND MOD MENNESKER ER OGSÅ SYND MOD GUD

Nogle gange hører man den indvendig, at menneskers syndige handlinger kun går ud over andre mennesker, og derfor er det vel ikke Gud, der skal straffe og tilgive? siger LMH-læreren.

Han peger imidlertid på, at det, at mennesket er skabt og elsket, kalder på et ansvar over for Gud.

"Skabthed og ansvar går så at sige hånd i hånd," siger han.

"Mennesket er skabt i Guds billede og repræsenterer på den måde Gud selv. Hvis jeg synder mod et andet menneske, er det derfor også synd mod Gud."

Han henviser til Salme 51,6, hvor David tydeligt siger, at hans synd mod Batseba også var synd mod Herren.

"Ud fra den forståelse er det tydeligt, at Gud hverken straffer eller tilgiver på andres vegne," siger Christian.

"I Markusevangeliet kapitel 2 læser vi, at de skriftkloge var sure over, at Jesus tilgav på Guds vegne. Det havde de ret i, at han gjorde, men de havde mis-

forstået, hvem Jesus var. Fordi han var Gud, var det netop på egne vegne, han tilgav."

JESUS BLEV STRAFFET SOM STEDFORTRÆDER

Den synd, Jesus blev straffet for på korset, er begået af mennesker – ikke af ham selv. Man kan spørge, hvordan det kan hænge sammen, og Christian forklarer, at det skete på den måde, fordi han blev straffet som stedfortræder for syndige mennesker.

"Stedfortrædertanken går gennem hele Bibelen, og allerede i Første Mosebog 22,13 står der direkte, at Abraham ofrede en vædder i stedet for Isak," siger han.

"Mange hundrede år senere gav Gud ordningerne med præster og ofre til Israels folk. Og der møder vi flere gange, at en vædder bliver ofret på folkets vegne."

"Højdepunktet finder vi imidlertid i Es 53,12, hvor stedfortrædertanken er koblet sammen med at bære synd. Her står der nemlig, at Herrens tjener trådte i stedet for syndere." ■

GUD GAV MARTIN EN REN STRAFFEATTEST

MARTIN BENTSEN VAR ROCKER OG RØG IND OG UD AF FÆNGSLER I 13 ÅR FOR VOLD OG KRIMINALITET. BAG TREMMERNE FANDT HAN FRIHED I TROEN PÅ GUD.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO MORTEN FRIIS

Martin Bentsen ved om nogen, hvad det vil sige at blive straffet for noget, man har gjort forkert.

Hans kriminelle cv er langt. Også længere, end han selv kan huske: vold, grov vold, vold mod tjenestemand, besiddelse af narkotika, drabsforsøg, tyveri, hæleri. Sammenlagt har Martin siddet i fængsel i 13 år. Det første fængselsophold som 15-årig satte skub i kriminaliteten og et stofmisbrug, og han blev optaget i en rockergruppe.

UDEN HÅB OG FREMTID

"Jeg har haft en hård start på livet," for-

tæller Martin.

"Jeg har fundet min mor tre gange, hvor hun har prøvet at begå selvmord, hvor jeg har fået at vide, at det var min skyld, at hun gjorde det. Så jeg følte mig ikke elsket eller accepteret, eller at der var nogen, der gad at have noget med mig at gøre."

Som dreng blev han diagnosticeret med ADHD og havde en meget udadreagerende adfærd, så han blev smidt ud af skolen. "Fortabt" lød dommen. "Du er håbløs. Der er ikke noget at gøre," fik han at vide af både pædagoger, terapeuter og fængselspersonale.

Han havde så voldsomt et temperament, at han både overfaldt medfanger og fængselspersonalet og på et tidspunkt røg i isolationscellen. Han var dybt ulykkelig og uden retning i livet, fortæller han.

"Jeg havde accepteret, at det var den person, jeg var. Uden håb, uden fremtid og i fængsel."

FRIKENDT I FÆNGSLET

Uden helt at vide hvorfor begyndte han at læse i den bibel, som han kunne få med ind i isolationscellen. Måske kunne Gud hjælpe ham, tænkte han uden

helt at tro på det og sagde:

"Gud, jeg kan ikke det her selv. Du bliver nødt til at gøre det. Jeg har prøvet hele mit liv. Jeg kan ikke forvandle mig selv. Nu må du gøre det."

Han læste i Bibelen hver dag i seks, otte og nogle gange tolv timer ad gangen, og det, han læste, forvandlede hans sind. Selv mærkede han det ikke i starten, men de, der var omkring ham i fængslet, kunne se, at der var sket noget. Han råbte ikke, som han plejede, eller kastede rundt med tingene.

"Mit temperament var fuldstændig forsvundet. Noget, jeg havde kæmpet med hele mit liv. Det var bare væk som dug for solen. Og så tænkte jeg: Det var jo lige præcis det, jeg havde bedt om: at Gud skulle forvandle de ting i mit liv, som jeg ikke selv formåede."

I fængslet forstod Martin, at han var tilgivet på trods af alt det dårlige, han havde gjort. Han var sat fri.

BACHELOR I TEOLOGI

"Jeg har aldrig følt mig elsket, men ved at læse i Bibelen har jeg fundet ud af, at jeg er elsket – at jeg er noget værd. Det er jo det, der er så vanvittigt fantastisk: det handler ikke om, hvad vi har gjort, men hvad Gud har gjort på korset," siger han.

Da Martin senere kom ud af fængslet på grund af god opførsel, tog han nogle fag på HF og startede så på en bibelhøjskole i Mariager, hvor han kunne læse en bachelor i teologi gennem et australsk universitet. Hans straffeattest er ren, og hans liv er lagt helt om. I dag bor han i Herning med kone og barn og blev i 2020 ansat som præst i en frimenighed.

Han tager rundt og holder foredrag om sit møde med Guds tilgivelse og kærlighed.

"Det er kommet ene og alene gennem troen på Gud, og hvad Jesus har gjort for mig. Jeg ved ikke, hvor lang tid jeg har siddet bag tremmerne og kigget ud i friheden og ønsket, at jeg sad ude på den anden side. Jeg troede ikke, det var muligt," siger Martin.

"Nu står jeg her og er rigtig taknemmelig for det. Og takker Gud for, at livet rent faktisk giver mening og håb." ■

Jeg ved ikke, hvor lang tid jeg har siddet bag tremmerne og kigget ud i friheden og ønsket, at jeg sad ude på den anden side.

HØR MARTIN FORTÆLLE HELE SIN HISTORIE

I denne 10-minutters video fortæller Martin om sit liv og om, hvordan han oplevede, at Gud forvandlede ham totalt.

ER DET HER MON GUDS STRAF?

NÅR VI OPLEVER SMERTE OG ULYKKE I LIVET, KAN VI FÅ DEN TANKE, AT DET KAN VÆRE GUDS STRAF. MEN ER DET SANDT? ET BIBELSK SVAR KRÆVER FLERE NUANCER.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN FOTO UNSPLASH

Straffer Gud i dag?

Andreas Kammersgaard Ipsen, der er landsleder i ELN og redaktør på magasinet *Budskabet*, synes, det er et udfordrende spørgsmål, som er vanskeligt at svare entydigt på.

GUDS STRAF OG GUDS TUGT

Han vil dog gerne slå fast, at Jesu død betyder, at retfærdigheden er sket fyldest. Selvom vi stadig kan opleve konsekvensen af synden i vores liv, må vi ikke forstå det som, at Gud er motiveret af sin retfærdighedssans og gør gengæld for nogle udvalgte synder, vi har begået.

"Gud er aktiv og engageret i vores liv. Derfor tugter og opdrager han os også, så vi kan omvende os eller vokse i troen. Men når vi da mærker konsekvensen af vores synd, er det ikke straf med stort 'S'," understreger Andreas.

For her er spørgsmålet om retfærdig-

hed eller compensation ikke på spil. Jesus har endegyldigt båret Guds dom for os.

ET FORSØG PÅ AT FÅ KONTROL

Flere steder i evangelierne afmonterer Jesus fuldstændigt, at ulykker eller lidelse kan finde sin årsag i synder, som mennesker tidligere har begået.

"Vi skal ikke lede efter årsagssammenhænge mellem ikke-relaterede ting. Det kan være snyd i skat og en hustrus død. Den slags forbindelser er nyttesløst at spekulere i," siger han.

"Som mennesker leder vi dog efter sammenhængen mellem årsag og virkning – også i livet med Gud. Det er ofte et forsøg på at håndtere uvisheden og få en følelse af kontrol: 'Hvis jeg kan gennemskue, hvordan Gud handler med mig, kan jeg blive i stand til at forudse, hvad der vil ske og derved undgå ulykke og anden smerte i livet.'"

"Her må vi i stedet lære at acceptere tabet af kontrol, som er grundlæggende for et Guds barn, og stole på Gud – i stedet for at regne Gud ud," siger landslederen.

"Hele livet som kristen bliver således en øvelse i at give slip".

ÉT EKSEMPEL MUDRER BILLEDET

Vi vil dog erfare, at Gud lader os mærke konsekvensen af vores synd.

"Et pornomisbrug kan forårsage et tørt og dødt ægteskab. Et alkoholmisbrug kan lede til skrumpeliver og tidlig død – her er der en sammenhæng mellem handling og konsekvens," forklarer Andreas og tilføjer, at her kan og vil Gud bruge netop smerten til at kalde os til omvendelse eller fornyet tillid til ham.

"Selv når Gud ifølge Romerbrevet prisgiver mennesker til synd, ligger der et kald til omvendelse bag."

Når Andreas bladrer igennem Det Nye Testamente, finder han stort set kun eksempler på "straf", hvor Gud i sidste ende lader til at have en opbyggelig eller opdragende tanke bagved.

Det eneste eksempel, han kan komme på, hvor det tilsyneladende ikke gør sig gældende, er en hændelse beskrevet i Apostlenes Gerninger. Her lyver ægteparret Ananias og Safira over for apostlene, hvorefter de falder døde om. Her er konsekvensen af deres synd så definitiv og endegyldig, at det er vanskeligt at finde et opbyggeligt motiv eller et opdragende sigte.

"Det er det skriftsted, som for mig mudrer billedet i denne her sag. Vi får ikke at vide, at det er en guddommelig straf, men det ligner det. Om det skal forstås som, at de er evigt fortabte, kan vi dog ikke vide," siger han. ■

Når vi er ramt af sygdom og lidelse, kan vi have en tendens til at kæde det sammen med synder, vi har begået. Men den slags forbindelser er det nyttesløst at spekulere i, siger Andreas Ipsen.

JULIE SOLGAARD

MISSIONÆR I PERU

JSO@DLM.DK

GUDS VREDE UDSPRINGER AF KÆRLIGHED

"Herren er sen til vrede, men stor i kraft og lader ingen ustraffet" (Nahums Bog 1,3).

I denne verden sker det, at uskyldige dømmes, og skyldige går fri. Hvor uretfærdigt! Her i Peru er der så megen åbenlys uretfærdighed, at det indimellem næsten ikke er til at bære. For ikke at tænke på al den ondskab, der foregår bag lukkede døre og inde i de formørkede sind.

Når jeg undres over, hvorfor Gud ikke gør noget nu, så når jeg ofte frem til, at han må vide bedst. Han er sen til vrede, står der. Jeg tror, hans tålmodighed med os mennesker skyldes hans kærlighed.

Men selvom Gud er sen til vrede, betyder det ikke, at han vil lade de skyldige ustraffede. Vi tror på en Gud, der ikke er ligeglad med ondskab. Den vil blive straffet på retfærdig vis. Gud er stor i kraft, og han står ved sit ord. Det rører ved Guds vrede, når vi gør ondt. En dag vil han endegyldigt gøre op med al verdens ondskab. Også med den, der bor i mig. Overfor Gud har vi alle syndet.

Da må jeg bare takke Jesus for, at han har taget min straf. At der er tilgivelse for enhver, der ønsker det. På korset langfredag bar han straffen og smerten over al min egen og alle andres ondskab. Han gik i døden for vores skyld, så vi kan gå fri.

Guds vrede udspringer af kærlighed. For vreden og straffen er en forudsætning for en evighed, hvor der er gjort op med al synd og ondskab. På et sted, hvor alt skal være godt, må ondskaben holdes udenfor.

HISTORIER OM MASSEDREB VAR MISINFORMATION

PÅ SOCIALE MEDIER HAR DET SVIRRET MED RYGTER OM SYSTEMATISKE DRAB PÅ KRISTNE I SYRIEN. DET HAR FÅET *OPEN DOORS* TIL AT TILBAGEVISE HISTORIERNE.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN FOTO WIKIPEDIA

I begyndelsen af marts indledtes voldsomme kampe mellem sikkerhedsstyrker fra Syriens midlertidige regering og militser i landet. Over tusind alawitter – en islamisk gruppe, som den tidligere leder i Syrien, Bashar al-Assad tilhørte – blev dræbt under målrettede angreb. I visse tilfælde lignede angrebene massehenrettelser, og folk begyndte at skrive på de sociale medier, at volden også indebar folkedrab på kristne.

Det nåede så langt, at et europaparlamentsmedlem bad Europa-kommissionen om at fordømme massakrerne i Syrien som "etnisk udrensning og folkedrab på kristne".

Men disse rygter om målrettede angreb på kristne i Syrien har ikke hold i virkeligheden, fortæller talsmand for *Open Doors* i en pressemeddelelse den 19. marts.

"Vi ved, at fire kristne mænd er døde i det område, hvor volden fandt sted, og at en af dem blev ramt af en vildfarende kugle. Vi har ingen beviser for, at nogen af dem blev dræbt på grund af deres tro. Dette svarer bestemt ikke til en 'nedslagtning af kristne,' siger Matthew Barnes, som er kommunikationsansvarlig i *Open Doors* i Mellemøsten og Nordafrika.

NY REGERING VISER TEGN PÅ INKLUSION AF MINORITETER

Matthew Barnes ser på de cirkulerende rygter med stor alvor, for den slags misinformation kan i sidste ende få alvorlige konsekvenser for de syriske kristne. For det er tydeligt, at den nuværende regering holder øje med alt, hvad der skrives i medierne og lægges på sociale medier. Det kan få regeringen til at tro, at det er de kristne selv,

> Den kristne kvinde Hind Kabawat er udnævnt til minister for sociale anliggender i Syriens overgangsregering.

som spreder falske rygter om regeringen for at sætte den i et dårligt lys over for resten af verden. Og de kristne i Syrien frygter i forvejen for deres fremtid – særligt på grund af den nye regering, hvis leder, præsident Ahmed al-Sharaa, kommer fra en milits, som udspringer af Al-Qaeda.

Præsidenten præsenterede i slutningen af marts sin overgangsregering. Og hans valg af ministre giver måske håb for, at Syriens nye ledelse faktisk ønsker at inkludere kristne. I hvert fald er Hind Kabawat, en kristen kvinde, blevet udnævnt som minister for sociale anliggender og arbejdsmarkedet i den midlertidige regering. Også andre minoriteter såsom alawitter har fået tildelt ministerposter. ■

^
Det kæmpemæssige byggeprojekt i Storbritannien er designet som et möbiusbånd, der skal symbolisere evigheden.

Kæmpe byggeprojekt gør kristentroen tydelig

TIL SOMMER BEGYNDER BYGGERIET AF ET 51 METER HØJT, KRISTENT MONUMENT I STORBRITANNIEN.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN FOTO ETERNAL WALL

The Eternal Wall of Answered Prayer – den uendelige mur af besvarede bønner.

Det er navnet på et 51 meter højt monument, som vil blive opført i Storbritannien uden for storbyen Birmingham.

Til sommer vil man tage hul på byggeriet, og konstruktionen vil efter planen stå færdig i 2026 og blive indviet og være åbent for besøgende i 2027.

Ophavsmanden Richard Gamble fik i 2004 visionen for værket, og efter ti år med bøn begyndte man for alvor at tage hul på processen med at bygge monumentet.

Det er designet som et möbiusbånd, som symboliserer evigheden.

Konstruktionen skal bestå af en million mursten, som hver især svarer til en bøn, Gud har hørt. Besøgende vil

med en app kunne tilgå de historier, som knytter sig til hver enkelt sten.

ET PROJEKT TIL 89 MILLIARDER

Projektet handler om at gøre kristentroen tydelig, og da monumentet vil blive placeret nær en større motorvejsfletning, forventer man, at hundretusindvis af mennesker hver dag vil se bønne-monumentet.

Prisen for byggeriet er 89 milliarder kroner og er finansieret af donorer og indsamlinger. En evangelikal milliardær, Robert Edmiston, har doneret grunden.

En tidligere borgmester i West Midlands er begejstret for udsigten til et kristent landmærke i Storbritannien.

”For mange vil stedet repræsentere håb, og det vil hjælpe os til at blive mindet om vores nations kristne arv.”

NY LEDERUDDANNELSE FOR KRISTNE UNGE

Center for Kirkeligt Udviklingsarbejde og Borgfonden er gået sammen om at lave et forløb for unge i det kirkelige miljø, som har ambition om at gøre en forskel i samfundet.

En vigtig del af projektet er at give de unge ledelsesmæssige forbilleder.

NY GENERALSEKRETÆR I ORDET OG ISRAEL

Bevægelsen Ordet og Israel har ansat Jens Lomborg som generalsekretær fra den 1. december.

56-årige Jens Lomborg kommer fra en stilling som førsteprest i Skjern Bykirke. Han afløser Ole Andersen, som går på pension ved udgangen af december.

Han har tidligere været ansat i O&I's ungdomsarbejde Joffi, lærer på LTC og missionær i Botswana.

AL-BESHARA LUKKER NED

På en ekstraordinær generalforsamling den 25. marts besluttede foreningen Al-Beshara at lukke ned.

Foreningen har haft til formål at evangelisere blandt muslimer primært gennem videoer på YouTube, og de ligger fortsat tilgængelige.

En undersøgelse viser, at hver femte i verden forlader den tro, de er vokset op med – og de færreste finder et nyt religiøst tilhørsforhold.

HVER FEMTE DROPPER BARNETROEN

EN INTERNATIONAL UNDERSØGELSE HAR SPURGT FOLK, OM DE STADIG TILHØRER DEN RELIGION, DE ER VOKSET OP MED. DEN PEGER PÅ, AT KRISTENDOMMEN ER DEN RELIGION, SOM FOLK ER MEST TILBØJELIGE TIL AT FORLADE – SÆRLIGT I VESTEN.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN FOTO PEXELS.COM

I en omfattende undersøgelse, som det amerikanske analyseinstitut *Pew Research Center* står bag, har man stillet 80.000 personer fra 36 lande to spørgsmål: "Hvad er din nuværende religion, hvis du har en?" og "Hvilken religion voksede du op med?". Undersøgelsen viser, at kristendommen mister tilhængere hurtigere end nogen anden religion.

Tendensen gør sig især gældende i Vesteuropa, Nordamerika, Østasien og delvist i Sydamerika. Ifølge undersøgelsen forlader hver femte på verdensplan den tro, de er vokset op med – og i stedet for at skifte barnetroen ud med en anden religion ender langt de fleste med ikke at have noget religiøst tilhørsforhold. Man bliver således ateist

eller agnostiker.

Spanien er det land i Europa, hvor de fleste har forladt deres religion – primært katolsk kristendom. 40 procent af de adspurgte har skiftet et religiøst tilhørsforhold ud med en tilværelse uden kirkegang, bøn og tro. I Sverige gælder det 37 procent, i USA 28 procent. Undersøgelsen peger også på, at frafaldet fra kristentroen hovedsageligt finder sted i højindkomstlande.

KIRKEVÆKST I LANDE, HVOR KRISTNE ER EN MINORITET

Undersøgelsen viser derudover, at buddhismen næstefter kristendommen er den religion, som folk har størst tilbøjelighed til at forlade. Halvdelen af de adspurgte sydkoreanere, som er vok-

set op som buddhister, har forladt buddhismen i dag. Det samme gælder dem, som er vokset op som kristne.

Ikke desto mindre oplever kirkerne i Sydkorea – og Singapore – en relativt stor tilvækst af kristne, som er kommet til tro senere i livet. Kirken lader altså til at tiltrække medlemmer der, hvor kristne er en minoritet, mens kirken er i tilbagegang, hvor de, som er vokset op som kristne, udgør flertallet. Det gælder flere europæiske lande, hvor kristne stadig udgør omkring halvdelen af befolkningen

RELIGION SOM EN INTEGRERET DEL AF SAMFUNDET

Hinduismen, jødedommen og islam oplever imidlertid ikke samme ten-

dens. Det kan skyldes, at de lande, hvor disse religioner står stærkest, ikke er lige så influeret af sekulariseringen, som man er i Vesten.

En anden faktor kan være, at hinduismen, jødedommen og islam ikke blot kan isoleres til et personligt, trosmæssigt anliggende, men i høj grad knytter sig til en kulturel identitet.

I socialt øjemed er disse religioner vanskeligere at forlade, da det har større sociale konsekvenser end i vestlige samfund. Man risikerer udstødelse fra familie og omgangskreds. I visse islamiske samfund, særligt i de arabiske lande, hvor religion og politik er vævet ind i hinanden, bliver man også mere udsat, hvis man ikke er muslim. I forhold til det pågældende studie må det dog tilføjes, at kun et arabisk land er repræsenteret i undersøgelsen. ■

VOLONTØR FORLÆNGER ANSÆTTELSE

Rakel Toxværd Madsen er volontør i Siem Reap i Cambodja i dette skoleår, hvor hun blandt andet underviser i engelsk og kreative ting på Living Hope Center. Efter en sommerferie i Danmark rejser hun tilbage til august og fortsætter i opgaverne indtil udgangen af januar 2026.

NYVALG TIL LMBU'S LANDSBESTYRELSE

Lørdag den 22. marts holdt LM's Børn og Unge generalforsamling. Her blev Christina Kjær Olsen og Sander Munk, begge fra Aarhus, nyvalgt til landsbestyrelsen.

De afløser Olai Birch og Simon Brosbøl.

VÆRESTED SKIFTER NAVN TIL HÅBET

Bestyrelsen for Det Gode Håb i Horsens har besluttet, at værestedet fremover skal hedde Håbet. Navneændringen er godkendt af LM Østjylland.

NY TVÆRKULTUREL KONSULENT ANSAT

Karina Marker Jensen ansættes som tværkulturel konsulent på 80 procent fra 1. maj med opgaver primært i Sønderjylland.

30-årige Karina er uddannet lærer og kommer fra en lærerstilling på LME. Hun har erfaring med tværkulturelt arbejde både som LM-volontør i Peru i 2014-2015 og som frivillig gennem snart ti år blandt andet på asylcenter Aaløkke i Løgumkloster, hvor billedet er fra.

Karina afløser den nuværende tværkulturelle konsulent i Sønderjylland, Else Wiwe, der går på pension i sensommeren.

MANUEL VIGILIUS

KOMMUNIKATIONSCHEF

MANUELVIGILIUS@HOTMAIL.COM

Hvis ikke vi som enkeltpersoner og fællesskab anerkender værdien og bidrager konkret til de store, kedelige landsorganisationer, har vi svigtet.

UERSTATTELIG STYRKE I DET KEDELIGE

For nylig gik en af mine kristne venner bort i en tidlig alder af en blodprop i lungerne.

Vi havde kendt hinanden i mange år. Været i menighed og bibelstudiegruppe sammen og i en periode været hinandens medvandrere.

MIN VENS HÅRDE ÅR

Min ven var ikke, som folk er flest. Han blev født og voksede op i en tid, hvor man ikke var gavmild med diagnoser, og hvad han helt præcist led af, får stå hen i det uvisse. Men det var tydeligt, at han ikke kunne passe et arbejde, og han var på pension næsten hele sit voksne liv.

Han var en meget mild og beskeden mand, og forstanden fejlede ikke noget. Hvis vi var i tvivl om, hvor et bibelvers stod, kunne vi altid få svaret hos ham. Men de sociale kompetencer var mildt sagt ikke i top. Han havde nogle forfærdelige år i folkeskolen, og hele livet igennem havde han svært ved at begå sig i almindelige fællesskaber. Plus andre psykiske udfordringer, som på nogle måder

gjorde livet til en kamp for ham.

Alt det fremgik af den tale, præsten holdt ved begravelsen. Og det kunne så være dét – hvis ikke det havde været for de kristne institutioner og organisationer.

MISSIONSFORENING SOM ET LYS I MØRKET

Det var stærkt og rørende at høre, hvordan i sær Luthersk Mission igen og igen kom på banen og "reddede" min vens liv og velfærd. Da han fik lov til at komme på efterskole over flere år. På højskole – to gange. Og blev en fast bestanddel af det lokale fællesskab.

Også Dansk Bibel-Institut og andre kristne organisationer kom til at spille en stor rolle for ham.

Jeg blev så taknemmelig for disse foreninger og institutioner.

Jeg blev påmindet om velsignelsen i disse institutioner, som ikke er specielt smarte. Som er fejlbarlige og bliver kritiseret for snart det ene, snart det andet, både indefra og udefra. Men som skinner som himmellys i denne verdens individualistiske mørke. Fordi de

er grundpræget af Guds ånd, der bøjer sig ned og favner det skæve; det, som i verdens øjne er kikset.

STØT DET FJERNE ARBEJDE

Der er simpelthen en uerstattelig styrke i det fjerne, lidt kedelige, landsdækkende, langsigtede arbejde med at oprette og drive institutioner, lejre, forlag og så videre. Som ikke altid kan mærkes lokalt eller nødvendigvis i min lille familie lige nu og her, men som berører tusinder af menneskers liv. Herunder min vens.

Jeg er selv med i en relativt uafhængig frimenighed, hvor fokus i høj grad er på vores egen menighed og lokale virke. Det er der noget godt at sige om. Men hvis ikke vi som enkeltpersoner og fællesskab anerkender værdien og bidrager konkret til de store, kedelige landsorganisationer, har vi svigtet. Ikke bare en abstrakt idé og pligt, men konkrete mennesker, der risikerer at falde igennem – som min gode ven, der nu er hjemme hos Gud. ■

En letforståelig podcast, men Jesus fylder for lidt

ANMELDER SAVNER, AT MAN FORKLARER DET GRUNDLÆGGENDE I KRISTENDOMMEN, FØR MAN TAGER FAT PÅ GAMMELTESTAMENTLIGE EMNER.

ANMELDELSE THOR FRANÇOIS

Episoderne i podcasten *Verdens vigtigste bog* er meget korte, ligetil og enkle i deres indhold, hvilket gør det meget overskueligt at lytte til samt at huske efterfølgende.

De nuværende tilgængelige episoder, har deres udgangspunkt i det kristne syn på skabelsen.

I forlængelse heraf taler podcasten ind i forskellige emner som den kristne skabelsesberetning, syndefaldet og dets konsekvens, en definition af mennesket og dets plads i Guds skaberværk.

Podcasten forklarer dette på en let og overkommelig måde samt i en kontekst, der er relevant og forståelig for en moderne lytter, som ikke nødvendigvis har kendskab til det kristne verdenssyn.

DE GODE NYHEDER ER KUN GODE I FORLÆNGELSE AF DE DÅRLIGE

Imidlertid savner jeg Jesus i podcasten samt en forklaring af, hvad han gjorde for os på korset, og den frelse, det har bragt til alle, der tror og har sat deres lid til ham.

I den forlængelse kunne jeg også godt tænke mig at høre mere om synd og fortabelse.

Det vigtigste for mig at se, er, at en ikke-kristen får en forståelse af sin faldne natur og syndefulde og uretfærdige

tilværelse. Herudover at fortjenesten af denne tilværelse er evig fortabelse og Helvede. For de gode nyheder, der står skrevet i evangeliet, er kun gode i forlængelse af de dårlige nyheder, nemlig at vi alle vil gå fortabt uden Guds nåde.

EVANGELIET OVERBEVISER OM KRISTENDOMMENS SANDHED

Jeg mener bestemt ikke, at podcasten er dårlig eller ikke når i mål med det, den prøver at opnå.

Men jeg tænker, at hvis hensigten med podcasten er at nå ikke-kristne gymnasieelever og studerende, er det vigtigt at tale om Jesus. Jeg tror ikke, at skabelsesberetningen overbeviser folk om kristendommens sandhed i samme grad, som evangeliet gør.

Umiddelbart tror jeg, gammeltestamentlige emner som skabelsesberetningen, profeterne og så videre er gode og frugtbare at forkynde i en podcast som denne. Jeg tror blot, at det vil være en god ide først og fremmest at afdække det grundlæggende princip i vores tro, nemlig Jesus.

Herudover har jeg ikke meget brok. Værten var klar og tydelig i sin tale, og der blev ikke benyttet en masse kanaan-sprog, der kun er forståeligt for de indviede kristne. Tempoet var ganske fint, ikke for hurtigt, ikke for langsomt. ■

KFS:

VERDENS VIGTIGSTE BOG

PODCAST 2025

KAN HØRES PÅ SPOTIFY OG APPLE PODCAST

THOR FRANÇOIS

LMH-ELEV OG NY KRISTEN

THORFRANCOIS@GMAIL.COM

FULD SKRUE PÅ PÅSKEFEJRINGEN

FAMILIEN WINTHER HAR GJORT PÅSKEN TIL ÅRETS VIGTIGSTE HØJTID. BØRNENE GLÆDER SIG TIL PÅSKEMORGEN, SOM VAR DET JULEAFTEN.

TEKST ROLF W. JØRGENSEN FOTO PRIVAT

For de fleste danske familier er julen højdepunktet på året. Men Maria og Jacob Winther i Hillerød har bevidst valgt at fokusere på påsken og arbejdet med at skabe stærke traditioner, forventninger og fest omkring den kristne højtid. Med en fastetid, der bygger op til højtiden, og en påskemorgen, der nærmest kan måle sig med juleaften, har de formået at give deres tre børn i alderen 12-20 år en dybere forståelse af påskens betydning.

▼

Familien Winther ønsker at skabe traditioner i påsken.

Maria arbejder som gartner på Nordsjællands Efterskole, mens Jacob er præst og sognemedhjælper i Hillerød Kirke. Familien el-

sker at være sammen i naturen, tage på ferie og nyde tiden i deres kolonihave. Og når fastetiden begynder 40 dage før påske, sker der noget i hjemmet.

FASTEN SOM FORBEREDELSE

For familien Winther er påsken mere end blot en forlænget weekend. De markerer fastetiden som en forberedelse til den store fest. Der kommer påskepynt op i løbet af fastetiden, og familiens medlemmer vælger hver især, hvad de vil fokusere på i fasten. Det kan både være fravalg og tilvalg. Det væsentlige er, at det bidrager til at fokusere på den fest, som fasten bygger op til: påsken.

"Vi faster forskelligt. Nogle af os dropper slik, andre kaffe eller det at se på skærm om morgenen. Det handler ikke om afsavn, men om at forberede sig til påsken," fortæller Maria.

For Jacob har fasten udviklet sig til noget, han ser frem til.

"Faste er ikke en byrde, men en mulighed for at fokusere på, hvorfor påsken er så vigtig. Det hjælper mig til at huske, at jeg er dødelig – og derfor har brug for Kristus."

PÅSKEMORGEN SOM FESTDAG

Mens fastetiden er en periode med eftertanke, er påskemorgen en fejring uden lige hos familien Winther. Bordet er dækket, når børnene vågner, og der er gaver og påskeæg – og et helt bjerg af bacon, fordi hele familien har fastet fra kød.

»Vi vil gerne markere påsken som en fest. Jesus er opstanden – det er den største begiven-

Alle i familien glæder sig til påskemorgen, hvor bordet er festligt dækket.

hed,« siger Maria og fortæller, at børnene ser frem til morgenen med en forventning, der næsten kan sammenlignes med juleaften.

"De kan have svært ved at sove aftenen inden, fordi de glæder sig til påskemorgen. Vores søn vågner altid tidligt og vækker sine søstre, og så kommer de for at se det smukke påskemorgenbord, der bugner. Det er en dag, de ikke vil gå glip af."

GIV TRADITIONEN VIDERE

Familien oplever, at deres måde at markere påsken på smitter af på omgivelserne.

"Vi har oplevet, at flere omkring os er begyndt at interessere sig for fasten og dens betydning, og det giver nogle gode muligheder for at tale med andre om tro, fordi vi forklarer, hvorfor vi faster, og hvad det er, det leder hen imod," siger Maria.

Selvom familien gør meget ud af påsken, er det vigtigt for dem, at det ikke bliver et pres, men en naturlig del af deres tro.

"Vores børn vælger selv, om de vil faste, og vi lægger ikke noget pres på dem. I år har to af dem valgt at fokusere på at lære nogle bibelvers

Flere omkring os er begyndt at interesse sig for faste, og det giver nogle gode muligheder for at tale med andre om tro.

udenad," fortæller Jacob, som også har brugt prædikestolen i kirken til at henlede menighedens opmærksomhed på de muligheder, der ligger i fastetiden.

For familien Winther handler det ikke om at vise sig frem, men at leve troen ud.

"Vi gør ikke noget for at være specielle. Vi lever bare vores liv og deler det med dem, der har lyst til at høre om det," siger Maria. ■

Katrine har opdaget, at jo mere hun graver i sin bibel, jo mere appetit får hun på at læse i den.

DET ER IKKE KUN EN MANDETING AT VÆRE BIBELKYNDIG

KATRINE VIGILIUS KJØLLER-HANSEN UNDERSTREGER, AT DER ER BRUG FOR ET GODT BIBELKENDSKAB I ALLE OPGAVER I MENIGHEDEN, OG AT DET DERFOR ER VIGTIGT, AT KVINDER SATSER PÅ AT ARBEJDE INDGÅENDE MED BIBELENS ORD.

TEKST KAJA LAUTERBACH FOTO KAJA LAUTERBACH

Da Katrine mødte Samuel, som hun har været gift med i knap seks år, var der noget ved ham, der gjorde hende misundelig.

"Det var hans forhold til hele Bibelen, jeg blev misundelig på. Jeg ville også gerne have den samme fortrolighed med hele Bibelen, så jeg kunne forbinde de forskellige bøger med hinanden," siger hun.

Det gjorde, at hun begyndte at arbejde med sin bibel, og hun har opdaget, at hun aldrig bliver færdig med den.

"Jo mere jeg graver i den, jo mere appetit får jeg på at læse mere. Det er ligesom med alle mulige emner, at jo mere man sætter sig ind i noget, jo mere interessant bliver det," siger 30-årige Katrine Vigilius Kjøller-Hansen.

Hun understreger, at hendes bibelstudier ikke kun handler om at blive klog og tilegne sig faktuel viden.

"Jeg vil gerne lære Gud bedre at kende. Han åbenbarer sig i hele Bibelen, og hvis man kun læser nogle få steder, lærer man kun nogle facetter af Gud at kende," siger hun.

"Bibelen er jo en bog, der primært handler om Gud og ikke om os mennesker."

MÆND OG KVINDER REFLEKTERER FORSKELLIGE SIDER AF, HVEM GUD ER

Katrine understreger, at netop ved at lære Gud bedre at kende, bliver det også mere klart, at han

har givet mænd og kvinder forskellige roller.

"En af de forskelle er, at det kun er kvalificerede mænd, der skal være prædikanter, og det kan let føre til, at man tænker, at det dybe bibelkendskab også kun er for dem," siger hun.

"Men det er vigtigt at holde fast i, at både mænd og kvinder er skabt i Guds billede, og som mand og kvinde reflekterer vi forskellige sider af, hvem Gud er."

Katrine peger på, at ligesom både mand og kvinde er nødvendige, for at de kan få børn, er der brug for både mænd og kvinder i menigheden, for at de kan opfostre åndelige børn og få Guds kirke til at vokse gennem mission.

Hun pointerer, at hun godt kan forstå, nogle kvinder kan føle, de går glip af noget, når man siger, at alle opgaver er lige vigtige, men ofte fokuserer mest på søndagsprædiken som en opgave, hvor der er brug for teologisk forståelse.

Ifølge hende er der brug for et godt bibelkendskab i alle opgaver i menigheden, og derfor er det vigtigt, at kvinder satser på at arbejde med Bibelens ord og tilegne sig det.

"Desuden spiller kvinder ofte en vigtig rolle i trosoplæring i hjemmet og tjener i børnekirke og legestue. Derfor er teologisk grundviden afgørende, så de kan vurdere børnebøger, børnebibler og andet materiale – om det er solidt og evangelisk eller noget vrøvl," siger hun.

"I øvrigt er opgaven med at vurdere prædike-

**KATRINE VIGILIUS
KJØLLER-HANSEN**

- 30 år
- Gift med Samuel og mor til Jonathan på tre år og Lukas på otte måneder
- Uddannet erhvervsjournalist
- Lærer på LMH i blandt andet "Bibelkvinder" og "Rødder og vinger"
- Leder af Københavnerkirkens legestue
- Medarrangør af "Fyldt af ordet" i Københavnerkirken. Første gang er den 10. maj.

KATRINE ANBEFALER DISSE BØGER

- I sit billede skabte han dem, *Kathleen Nielson*
- Empowered and Equipped, *Julia Higgins*
- Women of the Word, *Jen Wilkin*
- Frimodig, kvinde, identitet og tjeneste i bibelsk lys, *Mathilde Bech Braüner og Lars Malmgaard Jensen (red.)*

En af grundene til, at kvinder skal studere Bibelen er, at opgaven med at vurdere prædikener og anden forkyndelse er givet til alle kristne – ikke kun mændene.

ner og anden forkyndelse givet til alle kristne – ikke kun mændene. Og dertil kommer, at der er brug for bibelkendskab, for at vi kan tale Guds ord ind i hinandens liv."

Katrine tilføjer endnu en vigtig grund til, at man som kvinde bør studere Guds ord. Nemlig, at missionsbefalingen er givet til både mænd og kvinder.

"I den siger Gud, at vi skal lære mennesker at holde alt det, han har befalet os, men hvordan skulle vi kunne det, hvis vi ikke kender Guds ord godt?" spørger hun.

Katrine mener også at have bibelsk belæg for, at Jesus synes, det er vigtigt, at kvinder lærer noget af ham.

"For eksempel roser han Marthas søster Maria for at tage sig tid til at lytte til ham, altså fordybe sig i Jesu ord," siger hun.

"Vi møder også kvinder i Bibelen, der virkelig kan deres bibel og derfor er tætte på Guds plan og hjerte, og det har gjort dem i stand til at udfylde den opgave, Gud har givet dem. En af dem er Jesu mor Maria."

tror jeg, det er rigtig vigtigt, at vi ser nogle ældre kvinder, der brænder for den, og som dykker ned i hele Bibelen – ikke kun i evangelierne og Ruths Bog," siger Katrine.

"Sådan at kvinder ser, at det ikke kun er en mandeting at være bibelkyndig."

Katrine fortæller, at hun selv er så velsignet at have fundet nogle – primært amerikanske – kvindelige forbilleder, som virkelig kan deres bibel. Hun har også deltaget i et otteugers online kursus om, hvordan man underviser kvinder i Bibelen under The Gospel Coalition.

"Det betyder noget for mig at høre bibelundervisning fra en kvinde og at deltage i kvindearrangementer, hvor det er Bibelen og ikke alt muligt andet, der er i højsædet."

Hun håber, at hun kan være med til at sætte kvinder i gang med at fordybe sig i Bibelen. En af måderne er som medarrangør af "Fyldt med ordet" i Københavnerkirken, der er to lørdage om året med bibelstudieworkshops og forkyndelse af kvinder for kvinder. ■

DER ER BRUG FOR KVINDELIGE ROLLEMODELLER

"Hvis flere kvinder skal fordybe sig i Bibelen og gøre sig fortrolig med den,

Al Massira-kursus

Den 25.-26. april i Silkeborg Kirke.

Kom og få adgang til dette fantastiske videobaserede materiale.

Få undervisning i, hvordan du bruger det til at dele din tro med dine muslimske venner.

Yderligere information får hos tværkulturel konsulent Else Wiwe, danmark@almassira.org, tlf. 25786267.

Er du Klippens nye skoleleder?

Brænder du for at drive skole for børn?

Er du en synlig og tillidsskabende leder med blik for både udvikling og relationer?

Og har du lyst til at stå i spidsen for en veldrevet kristen friskole med stærke værdier og engagerede medarbejdere?

Så er det måske dig, vi leder efter.

Du kan se mere på skolens hjemmeside

 klippen.dk

KLIPPEN
fri skole på fast grund

Kontakt Kresten Reuss Kragh-Schmidt på +45 2968 9668 eller kresten@mentaltouch.dk for yderligere oplysninger.

 Kresten Reuss Kragh-Schmidt
MentalTouch

Du kan også kontakte formand for Klippens bestyrelse Kristian Jensen på +45 2396 7713 eller formand@klippen.dk.

VIL DU RÆKKE UD? SÅ BLIV VOLONTØR I SOMA BIBLIA

LM søger lige nu en bogvolontør til arbejdet i Tanzania fra sommeren 2025 og ti måneder frem.

Soma Biblia er Tanzanias største distributør af bibler og kristen litteratur. Som volontør kan du blive en del af dette vigtige evangeliserende arbejde.

Læs mere om stillingen på dlm.dk/job, eller kontakt en af LM's missionskonsulenter:

Rebekka Zoll Landkildehus, rzl@dlm.dk / 48 20 76 73
Ole Malmgaard, om@dlm.dk / 40 80 38 23

Ansøgningsfrist: snarest muligt

+Luthersk
Mission

STILLINGS OPSLAG

Vi søger en barselsvikar i en 85% lærerstilling eller evt. mere efter aftale.

Er det dig, så er stillingen klar pr. 1. august 2025. Stillingen ophører til april måned 2026.

Vi søger en barselsvikar, som har hjerte, lyst og energi til at arbejde med vores målgruppe af specialelever, som er fagligt og/eller socialt udfordret.

Vi er en prøvefri efterskole.

Vores ønske til dig er, at du kan indgå i lærerteams i nogle af fagene Engelsk og Dansk og evt. Idræt samt valgfag. Du vil også skulle have 1:1 støttekontakttimer ugentligt med udvalgte elever. Derudover aften- og weekendvagter, samt mange andre fantastiske opgaver og ture med kollegaer og elever.

Vi arbejder med en anerkendende tilgang til børn, forældre og kollegaer. Vores kristne værdier og menneskesyn præger vores hverdag.

Se mere om skolen på www.sdrborkefterskole.dk

Ansættelse efter gældende overenskomst mellem Finansministeriet og LC.

Ansøgningsfrist 18/5-25 på mail: info@sbe.dk

Der vil være løbende samtaler

Peterskolen i Rønne søger lærere

Vil du være en del af vores spændende skole?

Se stillingsopslag på www.peterskolen.dk

COMPOUNDERS

MW Compounds er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere her: www.mwcompounds.dk

Kontakt: Johannes Møller 61 31 64 85

Kristen Netværk
omkring
Udfordret Seksualitet

Forårssamling i København
Fredag d.9. maj kl. 18 -
Lørdag d. 10. maj kl. 16
Flere oplysninger her:
www.knus-netvaerk.dk/det-sker

Lejligheder i Aarhus

 Solrig altan og lynhurtigt fibernet

 Gratis parkering og delebil

 Gratis nyttehave og plads til husdyr

Hejredalsparken.dk
Vi har boligerne - Kom med din hverdag

 Priser fra 6.480 kr.

penta byg a/s

pentabyg.dk

**KVINDERS
BETYDNING I
GUDS HISTORIE
MED VERDEN**

LogosMedia
208 sider | 199,95 kr.

Gør Gud forskel på mænd og kvinder? Og hvis han gør, hvorfor gør han det så?

Kathleen Nielson giver ingen letkøbte svar, men griber helt tilbage til Bibelens åbningskapitel og følger derfra frelseshistorien og undersøger, hvad der undervejs har særlig relevans for kvindernes betydning i Guds historie med verden.

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

TRO & MISSION

Udgives af Luthersk Mission,
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
dml@dml.dk / 48 20 76 60
www.dml.dk

TRYK

Jørn Thomsen Elbo
Oplag 2.600
ISSN 2446-4147
ISSN 1601-975X (Tro & Mission online)

ANSV. REDAKTØR

Morten Holgård Tychsen
mht@dml.dk / 28 95 65 03

REDAKTION

Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Amalie Puggaard Poulsen, grafiker

Ideer og artikelforslag modtages gerne på
tm@dml.dk / 48 20 76 80.
Magasinets indhold er ikke nødvendigvis
udtryk for LM's ledelses holdninger.
Bibelsitater er fra den autoriserede oversæt-
telse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

ABONNEMENT

Danmark: 450 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 225 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grøn-
land): 550 kr. pr. år.
Netabonnement: 225 kr. pr. år (unge under
30 år: 125 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er
tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både
gammel og ny adresse.

ANNONCER

Annoncer til næste nummer skal være re-
daktionen i hænde senest tirsdag den 22.
april 2025.
Se priser og betingelser på troogmission.dk.

NÆSTE NUMMER

Tro & Mission nr. 6/2025 udkommer 2. maj.

KODE TIL TRO & MISSION ONLINE

2. kvartal 2025: 2025@T&M-2
1. kvartal 2025: 2025@T&M-1

STØT LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto
2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dml.dk/støt.

KATRINE SULKJÆR

SO-ME-MEDARBEJDER
KSU@DLM.DK

JEG HÅBER, AT FLERE MÅ OPDAGE, AT HAN LEVER

Hvad laver du lige for tiden?

En stor del af min hverdag bruges på leg, bleskift og gode grin i den børnehaven, hvor jeg er ansat ved siden af mit arbejde på LM's Instagramprofil.

Hvad er dine planer for den kommende tid?

Jeg skal have afsluttet de fag, jeg læser op, for at vinke farvel til sabbatårene og starte på det hårde studieliv i København til sommer.

Er der noget, som har glædet dig særligt på den seneste?

Det er dejligt at fornemme, at foråret og solen er på vej, så det har glædet mig at mærke et skift i vejret, så skibukser, tykke trøjer og vanter ikke længere er en nødvendighed..

Er der et forbøns- eller takkeemne, du gerne vil dele?

Lad os sammen bede om, at den kommende påske må give anledning til nysgerrige spørgsmål, nye besøgende i kirkerne og mennesker, der får øjnene op for Jesus på korset. Bed også om, at kampagnen HAN LEVER må kunne bidrage til dette.

Hvad laver du i fritiden?

Det er en vaskeægte kliché, men jeg nyder simpelthen at bruge min fritid i selskab med venner, hvor vi spiser god mad, spiller volley eller går en lang tur.

Er der et bibelvers, som du er særligt glad for?

Salme 25. Den er min "go-to bøn", hvis jeg ikke har overskuddet til at formulere min egen.

TEMA: STRAF

Straf er en central del af påsken. Jesu død på korset var ikke blot en tilfældig kærlighedsgerning, men noget, som var strengt nødvendigt, for at retfærdigheden kunne ske fyldest.

Hvis ikke Jesus havde taget menneskehedens straf på korset, var vi alle stadig strafskyldige. Så når vi ser Jesus dø på korset, ser vi, at den straffende Gud også er kærlighedens og nådens Gud.

Ønsker vi at fastholde Guds hellighed, kommer vi ikke uden om, at Gud også er en straffende Gud. Men når vi sætter vores lid til Jesus, behøver vi ikke frygte nogen former for straf fra Gud.

»
**Når vi mærker
konsekvensen af vores
synd, er det ikke straf
med stort 'S'.**

ANDREAS KAMMERSGAARD IPSEN, SIDE 28